

Мовне питання — пастка, якої варто уникнути

Нарешті мовне питання для замовників вирішено — усі документи, що готуються, викладаються українською мовою. А що ж робити учасникам? Адже законодавством не передбачено, якою мовою готувати тендерні пропозиції / пропозиції. Та чи варто взагалі зважати на такі, здавалося б, дрібниці, як мова, якою викладені документи? Якщо ви теж розмірковуєте над цим питанням, то запропоноване роз'яснення Уповноваженого органу дозволить зробити перші кроки до отримання відповіді та розуміння того, як діяти, аби у вирішальний момент не втратити перемогу.

Під час проведення процедур закупівель / спрощених закупівель усі документи, що готуються замовником, викладаються українською мовою, а також за рішенням замовника одночасно всі документи можуть мати автентичний переклад на іншу мову. Визначальним є текст, викладений українською мовою (частина 9 статті 12 [Закону України «Про публічні закупівлі»](#) (далі — Закон)).

Отже, що стосується підготовки тендерної документації / оголошення про проведення спрощеної закупівлі, то тут усе зрозуміло — **викладення усіх документів, що готуються замовником, українською мовою є прямим обов'язком, а не його правом.**

Однак Законом не передбачено, якою мовою слід готувати тендерні пропозиції / пропозиції учасникам. Виходить, все залежатиме від установлених вимог у тендерній документації / оголошенні про проведення спрощеної закупівлі, де замовник має право однаково вимагати подання учасниками як усіх документів державною мовою, так і їх частини. Ба більше, Законом не заборонено навіть вимагати подання тендерних пропозицій / пропозицій виключно іноземною мовою, наприклад, російською чи англійською.

А як діяти учаснику, якщо замовник взагалі не визначив вимогу щодо мови? Адже тендерна пропозиція / пропозиція, викладена іншою мовою (мовами), аніж мова (мови), що вимагається тендерною документацією / оголошення про проведення спрощеної закупівлі, підлягає відхиленню.

Щоб розібратися з цим питанням, пропонуємо розглянути випадок подання учасником документів, які взагалі видані іноземною державою, та ознайомитись із роз'ясненням Уповноваженого органу з цього приводу.

На офіційному сайті Мінекономіки оприлюднено запит № 745 наступного змісту: *«Прошу надати роз'яснення стосовно наступного питання: у спрощеній закупівлі на підтвердження виконання кваліфікаційних вимог учасником було подано документ, що був виданий в іноземній державі та викладений іноземною мовою, також учасник додав власноруч зроблений переклад українською мовою. В умовах оголошення про проведення*

спрощеної закупівлі не було жодних згадок про мови, якими можуть бути подані пропозиції. Чи зобов'язаний був учасник, що подав документи, видані в іноземній державі, здійснити їх легалізацію відповідно до статті 13 ЗУ "Про міжнародне приватне право", щоб визнати ці документи офіційними та дійсними на території України для подання в пропозиції? Чи зобов'язаний учасник, для визнання офіційним документа, викладеного іноземною мовою, і подальшого подання його у складі пропозиції, здійснити передбачену процедуру нотаріального засвідчення перекладу документа?».

Відповідь Мінекономіки на вказане офіційне звернення наступна: «Порядок проведення спрощених закупівель встановлений статтею 14 Закону. Своєю чергою, виходячи з частини 3 статті 14 Закону, умови про проведення спрощеної закупівлі, що містяться в оголошенні, встановлюються замовником самостійно та з дотриманням вимог чинного законодавства.

Крім цього, згідно з частиною 7 статті 14 Закону у період уточнення інформації учасники спрощеної закупівлі мають право звернутися до замовника через електронну систему закупівель за роз'ясненням, зокрема щодо інформації, зазначеної в оголошенні про проведення спрощеної закупівлі. Усі звернення за роз'ясненнями, звернення з вимогою щодо усунення порушення автоматично оприлюднюються в електронній системі закупівель без ідентифікації особи, яка звернулася до замовника. Замовник протягом одного робочого дня з дня їх оприлюднення зобов'язаний надати роз'яснення на звернення учасників спрощеної закупівлі, які оприлюднюються в електронній системі закупівель, та / або внести зміни до оголошення про проведення спрощеної закупівлі, та / або вимог до предмета закупівлі.

Поряд з цим частиною 13 статті 14 Закону встановлено обов'язок замовника відхилити пропозицію у разі, якщо пропозиція учасника не відповідає умовам, визначеним в оголошенні про проведення спрощеної закупівлі, та вимогам до предмета закупівлі.

Таким чином, пропозиція подається відповідно до вимог, установлених замовником в оголошенні про спрощену закупівлю».

Коментар редакції

Чітко визначені у тендерній документації / оголошенні про проведення спрощеної закупівлі вимоги — запорука отримання саме тієї тендерної пропозиції / пропозиції, що потрібна, тому до цього блоку слід ставитися дуже серйозно, навіть у мовному питанні.

Ураховуючи вимоги пункту 31 частини 1 статті 1 Закону, тендерна документація розробляється та затверджується замовником і повинна містити перелік складових, визначених частиною 2 статті 22 Закону, зокрема щодо мови (мов), якою (якими) повинні бути складені тендерні пропозиції.

Згідно з пунктом 8 частини 2 статті 21 Закону оголошення про проведення відкритих торгів повинно містити наступну інформацію: мова (мови), якою (якими) повинні

готуватися тендерні пропозиції.

Тобто законодавчо замовнику надано право встановлювати мову подання тендерних пропозицій самостійно, але не все так просто. З 04.12.2020 в електронній системі закупівель з'явився новий функціонал. Так: з 04.12.2020 в електронній системі закупівель з'явився новий функціонал, а саме: мова подання. Мова (мови), якою (якими) повинні бути складені тендерні пропозиції, зазначається автоматично — українська. Отже, в оголошенні про проведення відкритих торгів, тендерній документації замовникам варто зазначити наступну вимогу:

Приклад 1

Під час проведення процедур закупівель усі документи, що готуються замовником, викладаються українською мовою, а також за рішенням замовника одночасно всі документи можуть мати автентичний переклад на іншу мову. Визначальним є текст, викладений українською мовою. Мова тендерної пропозиції — українська.

Стандартні характеристики, вимоги, умовні позначення у вигляді скорочень та термінологія, пов'язана з товарами, роботами чи послугами, що закуповуються, передбачені існуючими міжнародними або національними стандартами, нормами та правилами, викладаються мовою їх загальноприйнятого застосування. Уся інформація розміщується в електронній системі закупівель українською мовою, крім тих випадків, коли використання букв та символів української мови призводить до їх спотворення (зокрема, але не виключно, адреси мережі Інтернет, адреси електронної пошти, торговельної марки (знаку для товарів та послуг), загальноприйняті міжнародні терміни). Тендерна пропозиція та всі документи, які передбачені вимогами тендерної документації та додатками до неї, складаються українською мовою.

Документи або копії документів (які передбачені вимогами тендерної документації та додатками до неї), які надаються учасником у складі тендерної пропозиції, викладені іншими мовами, повинні надаватися разом із їх автентичним перекладом на українську мову.

Слід зауважити, що немало замовників у тендерній документації передбачають, що документи, які надаються учасником у складі тендерної пропозиції, можуть бути складені російською мовою, але оскільки інформація, зазначена в оголошенні про проведення відкритих торгів, має відповідати тендерній документації замовника, радимо замовникам не встановлювати таку вимогу в тендерній документації.

Якщо з відкритими торгами все зрозуміло, то у спрощених закупівлях законодавством не передбачено встановлення мови (мов), якою (якими) повинні готуватися пропозиції учасників. Проте частиною 3 статті 14 передбачено, що в оголошенні про проведення

спрощеної закупівлі може зазначатися інша інформація. Тому радимо замовникам самостійно встановити вимогу щодо мови складання документів, які надаються у складі пропозиції учасника, наприклад таким чином:

Приклад 2

Під час проведення спрощеної закупівлі усі документи, що готуються замовником, викладаються українською мовою, а також за рішенням замовника одночасно всі документи можуть мати автентичний переклад на іншу мову. Визначальним є текст, викладений українською мовою. Мова пропозиції учасника — українська.

Стандартні характеристики, вимоги, умовні позначення у вигляді скорочень та термінологія, пов'язана з товарами, роботами чи послугами, що закуповуються, передбачені існуючими міжнародними або національними стандартами, нормами та правилами, викладаються мовою їх загальноприйнятого застосування. Уся інформація розміщується в електронній системі закупівель українською мовою, крім тих випадків, коли використання букв та символів української мови призводить до їх спотворення (зокрема, але не виключно, адреси мережі Інтернет, адреси електронної пошти, торговельної марки (знаку для товарів та послуг), загальноприйняті міжнародні терміни). Пропозиція та всі документи, які передбачені вимогами оголошення про проведення спрощеної закупівлі та додатками до нього, складаються українською мовою.

Документи або копії документів (які передбачені вимогами оголошення про проведення спрощеної закупівлі та додатками до нього), які надаються учасником у складі пропозиції, викладені іншими мовами, повинні надаватися разом із їх автентичним перекладом на українську мову.

Важливо! Якщо ж замовником чітко не встановлено окремої вимоги щодо надання нотаріального перекладу або перекладу, зробленого у центрі перекладу, тощо, учасник процедури закупівлі / спрощеної закупівлі надає переклад у будь-якому вигляді, навіть зроблений самостійно.

Статті за темою на порталі [RADNUK.COM.UA](https://radnuk.com.ua):

[Перші кроки до електронної тендерної документації та 8 важливих питань;](#)

[Надання документа про знання української мови як вимога замовника.](#)

У розділі [«Зразки документів»](#) — [«Зразки документів замовникам»](#) для вас підготовлені:

[Приклад тендерної документації;](#)

[Приклад додатку 1 до тендерної документації;](#)

[Приклад додатку 2 до тендерної документації;](#)

[Приклад додатку 3 до тендерної документації;](#)

[Оголошення про проведення спрощеної закупівлі.](#)